

SRBSKA STRAŽA

GLASILO OBMEJNIH SLOVENCEV

Balkanske razmere, po- litična morala in — mi.

Iz „navadnega“ incidenta (dogodka) v zbornici pišem te vrstice. Prošle dni je muslimanski vodja dr. Spaho bil napaden od teroristične organizacije, ki nosi firmo „Srnao“; to je po vzoru naše Orjune, ki hoče biti edini posestnik patenta na jugoslovanstvo isti nasprotna organizacija. Tudi Hrvatje imajo svojo „Hanao“ in pri nas se poleg Orjune snuje „Slonao“. Toda predaleč bi se oddaljil od svojega predmeta, ako bi vsa ta društva specializiral. Torej „Srnao“ (organizacija srbske nacionalistične omladine) je oddala na dr. Spaha (ki ni klerikalec!) 18 strellov. Neki musliman je ta nečuvenci dogodek omenil v narodni skupščini. Predsednik parlamenta, drugače spoštovan mož pa to pot ni našel načina za zadoščenje in ko je neki Popovič zaklical: „Škoda, da ga niso ubili!“ — je značajna in moralna radikalija enodušno pritrdjevala, dočim je opozicija naravno glasno protestirala.

To je nekaj čisto navadnega pri nas. Kralje so streljali, atentate zagovarjajo, sistematično ubijajo že v duši nežnega otroka čut moralne odgovornosti, uprizarjajo korupcijske afere in potem udrihajo po političnih nasprotnikih, češ: Glejte jih; oni so krivi, taki so...

Vsak, tudi najnaivnejši poznavalec balkanskih razmer ve, da je Balkan torišče zločinov, da je bomba in revolver pri nas jasnejši argument kakor stvarni dokazi.

Ta, sicer „malenkosten“ dogodek nam kaj jasno spričuje, koliko „svobode“ in „demokratizma“ je pri nas.

Umor jim je parola, korupcija in mita geslo, krivični dobiček (zarada) najvišji, najsvetejši — cilj.

Kam to pelje?

Ali so o tem častiti gospodje radikali pomišljali? Vajeti našega državnega voza vodijo ljudje, ki jim ugaja zgolj zunanji orientalski blesk kraljevih in drugih uniform, ne briga jih pa mnogo ali nič notranja moč države in njen upliv na zunaj.

Te razmere, vse te tipično balkanske ubijalske metode — vse to je postalo že legendarno: V očeh tujih, visokokulturnih narodov smo postali po zaslugi balkanizma narod banditov. Najlepše nas nazivajo Italijani s tem, da nam pravijo, da smo pastirji, medtem ko imajo vsi drugi za nas vse lepše in bolj laskave priimke, ki pa imajo žalibog svojo stvarno razlago.

Seveda, te vrste piše človek, takozvani klerikalec — zato bodo tisti, ki venomer prežvekujejo znane fraze „Država SHS ima najmodernejšo ustavo“ — „Naša ustava je cvet zapadno-evropskega demokratizma“ — „Svobodoljubje, ki veje iz vsake vrste naše ustave daleko presega vse določbe za zaščito svobode v modernih državah“ itd. itd. padli po človeku, ki to piše — pri tem pozabivši vse atentate, vse revolverse strele, bombne eksplozije, vso korupcijo z drž. imovino, vso pretirano „hochštaplerijo“ (za to Slovenci hvalabogu nimamo primerne besede!) balkanskega militarizma, vso krivičnost v upravi, našo papirnato enakopravnost in jedinstvo, našo famozni davčni sistem, našo politično mo-

ralo, ki pridiguje: Ubij nasprotnika, ne poslušaj njegovega stvarnega dokaza — Vse to nas „dviga“ pred velikim svetom.

V parlamentu (skupščini, zbornici) je proglašeno bodalo, revolver in bomba kot zakonito dokazilno sredstvo proti opoziciji.

Kdor ima glavo na pravem koncu, naj se ne čudi, kako silno raste naš ugled na zunaj. In ravno ugled države SHS — na zunaj bi moral biti smernica za naše parlamentarce, ministre kakor poslance, ki naj ne zabijo, da je zgodovina, učiteljica narodov in davnih stoletij zapisala parolo: „Iustitia est fundamentum regnorum“. — Pravičnost je podlaga kraljestvom.

Ker vidijo tujci, Avstrijci, Italijani, Francozi, Angleži in Amerikanci, da nismo nič drugega kakor podivjani Balkanci, ravnaajo z nami kakor z Indijanci ter nam jemljejo kos za kosom zemlje in najenostavnejših pravic.

Quousque tandem?! Kako dolgo še?! vam kliče slovensko ljudstvo s periferije države!

Roman Bende.

Čisto na živo nas hočejo odreti!

V Beogradu so pretekli teden razpravljali v finančnem odboru o pristojbinskem zakonu. Ta novi zakon ogromno povišuje pristojbine. Mogotci, ki sede na vladi, pač nimajo smisla za dobrobit ljudstva. Njim gre le za to, da na nekak način napolnijo državne blagajne. Vsaka beseda o pametnem gospodarstvu je odveč; z ljudstva je treba potegniti ne le kožo, ampak mu iztrgati tudi meso. Ljudstvo naj pogine, žive naj mogotci in njih podrepaniki; beograjska porodica naj se obogatuje. Da pa bo denar gotovo prišel v Beograd, za to so poskrbeli samostojni in liberalni hlapci, ki so vsakemu naprodaj, z glasovanjem za centralistično glasovanje.

V tem finančnem odboru sta zastopnika slovenskega ljudstva poslanca Pušenjak in Vesenjaki. Pošteno in z vso odločnostjo sta nastopala proti točkam tega zakona. Dosegla sta uspehe, toda premoč je premoč. Vladna večina je odločila. Pogledimo vsaj nekatere točke tega zakona: V oklepajih so označene dosedanje takse. Za vloge na oblasti, ako ni predpisana posebna večja pristojbina, 5 Din mestu dosedanjih 3 Din;

za vsako prilogo k vlogam in prošnjam 2 Din (preje 50 p);

za spričevala in potrdila 20 Din (preje 5 Din);

najnižja rešitev za pismene rešitve oblasti 20 Din (preje 5 Din);

za pritožbe na višje oblasti najmanj 20 Din (preje 5 Din);

za lepake 10 p (preje 5 p);

za družabne pogodbe 20 Din in 100 Din (preje 10 Din in 20 Din), pri akci-
onarskih družbah 6 odstotkov (preje 4 odstotke);

za kupoprodajne pogodbe 2 odstotka od kupne cene premičnin (preje 1 odstotek), 6 odstotkov od prometne vrednosti nepremičnin (preje 5 odstotkov od kupne cene);

zakupne (najeminske) pogodbe 2 odstotka od zakupnine; lastnik hiše ne plača te pristojbine;

za oferte pri javnih licitacijah pri o-
blastih 100 Din (preje 20 Din);

na gostilniške, hotelske, kavarniške račune v krajih z več nego 2000 prebivalci ter letoviščih 20 p od vsakega računa;

za pritožbe državnemu svetu proti od-
lokom upravnih oblasti 100 Din (dosedaj 10 Din), upravnim sodiščem 50 Din;

za takozvane „objave“ (legitimacije v
notranjem ali obmejnem prometu) 5 Din (dosedaj 2 Din);

za pravico točenja pijač se uvaja nova
pristojbina, ki jo mora plačati vsakdo, ki se peča s točenjem pijač (tudi brezalkoholnih) bodisi kot glavnim ali postranskim poslom. Pristojbino bodo plačevali kavar-
narji, slaščičarji, gostilničarji, delikatesni trgovci itd. Ona znaša v Beogradu, Za-
grebu, Ljubljani, Mariboru, Splitu, Sarajevu in v vseh kopališčih 1500 Din, 1000, 750 in 500 Din polletno po obsegu obrata, v krajih preko 2000 prebivalcev 1000, 750, 500, 300 Din, v manjših krajih 750, 500, 300, 200 Din. To pristojbino plačajo tudi vinogradniki, ki imajo dovoljenje za pro-
dajanje lastnega pridelka;

za potrdilo trgovskih, mojstrskih in
pomočniških spričeval 50, 20 in 5 Din (dosedaj 15, 5 in 1 Din);

pristojbina na konjske dirke je zni-
žana od 20 do 10 odstotkov; gotovo je
finančni minister imel ozir med drugim
tudi na konjske dirke samostojnih kmetov,
ki se vrše vsako leto na Bledu. In po-
slanci, zemljoradniške stranke, v kateri je
tudi Pucelj, proti temu zakonu niso gla-
sovali, ker sploh k seji niso prišli. Roka
roko umiva;

pristojbina za enovprežnega izvoščka
se poveča od 100 na 200 ter za dvo-
vpreženega od 200 na 500 Din letno);

za potrdilo o lastništvu ovc, koz in
svinj se bo plačalo 1 Din (poprej 20 p)
ter o lastništvu ostale živine 5 Din (poprej
50 par);

za predlog, da se proglasi kdo umo-
bolnim, 200 Din (poprej 10 Din);

trafikanti bodo morali plačati za do-
voljenje nadrobne prodaje tobaka, poštinih
znamk, smodnika, orožja, v večjih mestih
200 Din (poprej 80 Din, v manjših pa
100, 50, ozir. 20 Din (poprej 15, 10 ozir.
5 Din);

za vsako igro, igralne karte, domino
50 Din (poprej 15 Din). To pristojbino
imajo plačati tudi zasebniki, drugače jih
zadene visoka kazen (domino bomo sedaj
morali vsled visoke pristojbine, ki je ne
zmoremo, poslati finančnemu ministru, da
se bo lahko dominal z beograjsko poro-
dico in po potrebi ustanovil tudi ministr-
stvo za domine);

kdor hoče zidati tudi najmanjšo bajto
mora plačati 50 Din (poprej 10 Din), za
pregled stavbenega načrta ter za kolav-
dajo stavbe 300 Din (poprej 50 Din), v
mestih, ter 100 Din (poprej 20) na deželi;

zdravnik za izvrševanje svojega po-
klica po 1000 (v večjih mestih), 600 in
300 Din, babice bodo plačale pristojbino
60 Din, kolek za izpričevalo o položenem
učiteljskem izpitu bo stal 150 Din, za pro-
fesorški izpit 200 Din; tudi naše javne
šole, ozir. starši bodo morali precej po-
seči v žep in bodo morali plačati za raz-

redno izpričevalo v ljudski šoli 5 Din, za višje srednje šole po 10 Din, maturitetno izpričevalo 30 Din; za vseučilišče so pa pristojbine, ki jih mi navadni zemljani ne zmoremo razen beograjske porodice;

pravica se je tudi podražila. Za civilnopravne spore bodo znašale v bodoče pristojbine 3 odstotke od vrednosti spornega predmeta, povrh pa se mora pri izročitvi tožbenega spisa plačati od 30 do 300 Din pristojbine po vrednosti. Pritožbe na višje (apelacijsko) sodišče plačajo takso 50 do 200 Din za prvo polovico pole, za vsako nadaljno stran pa četrtino te pristojbine. Za kasacijsko sodišče veljajo pristojbine 100 do 400 Din za prve pol pole. Tudi sodbe kazenskih sodišč so natančno razpredeljene. Kdor bo obsojen na 3 dni, bo plačal 50 Din, kdor dobi 15 let, bode prilepil kolek 500 Din na svojo obsodbo. Če se čutiš nedolžnega ter se pritožiš, plačaj za vsake pol pole 50 Din, odnosno 100 Din, kadar greš na kasacijsko sodišče.

Seveda, če pa kakšna vloga ne bode prav kolkovana, potem roma v koš. prav tako, kot bi bila prav. Saj je znano, da raznih vlog v Beogradu sploh ne rešujejo, ampak zavijejo v nje rajši piške, kot se je to že dogodilo.

Ta zakon se smatra lahko za sprejet. Od opozicije je bil navzoč pri glasovanju, le en liberalec, ki je glasoval proti, ostali so pa ostali lepo v beograjskih kavarnah in gostilnah, da se ne zamerijo vladi. Od zemljoradnikov, kjer je tudi Pucelj, pa sploh ni bilo nobenega navzočega.

Ostali opozicionalci, katerim sta prednjačila v boju proti temu zakonu zastopnika Jugoslovanskega kluba Vesenjaka in Pušenjak, so storili svojo dolžnost.

Domoljub.

Pregled polit. in drugih dogodkov.

Naš poslanec g. dr. Hohnjec je v krasnem govoru opisal v zbornici reško tragedijo in bral nesposobni vladi pikre levite. Radi pomanjkanja prostora ne moremo govora v celoti prinesiti, pač pa bomo prinesli razpravo na podlagi istega. Naš poslanec je žel za svoj govor burno pritrdjevanje! — Na Nemškem je izbruhnila revolucija. Prišlo je do krvoprelitja. V več mestih je proglašeno obsedno stanje. Oblast prevzamejo generali. — Francija vstraja na svojih sklepih glede Nemčije. Dvomljivo je, ako bo to od trajne koristi.

— V Bolgariji se je razvnelo medsebojno klanje v obliki neorganizirane revolucije. Voditelji vstajev so deloma zbežali. Več krajev je v plamenih. — Otok Krk, po naših pojmi in po vseh predigrah naša last, je zopet zaseden od Italije. Italijanske ladje so se nedaleč od Krka vsidrale! — Reko smo torej slavno izgubili. Kedaj smo pa mi sploh kaj dobili? — Princ Pavle Arzenovič se poroči koncem oktobra z grško princezo Olgo. — Sveta bo konec po zelo zanesljivih računih in prerokbah točno ob 9. uri predpoldne 10. oktobra 1929. leta. Vendar vsaj malo upanja na boljše čase. — Pravoslavni koledar se je zenačil z našim — z dnem 1. oktobra. Sedaj imamo vsaj enake datume! Tudi kos jedinstva. — Deset milijonov zlatih kron moramo v najkrajšem času dvigniti pri Narodni banki v Budimpešti (prej avstro-ogrska banka). S tem bo zlata podlaga povečana. — Sto milijonov dinarjev so dovolili za novo velikansko ministerijalno palačo v Beogradu. Na hrbtu potrpežljive raje se bo poznalo. — Rusi so postavili spomenik Judežu Iškarijotu. Lepše pač niso mogli ovekovečiti svojega zločina nad narodom. Prepirali so se dolgo, kakšnemu „patronu“ bi poverili svojo boljševisko moralo. Bili so trije tekmeči: Kanj, Lucifer in Juda Iškarijot, ki je dobil spomenik v imenu bratstva, svobode in enakosti. — Poslanci (ne naši) zahtevajo ponovno povišanje svojih dnevnic. — Pomankanje denarja v Zagrebu in vseh ostalih mestih se zadnji čas občutno čuti. Nekatere banke niso mogle 1. oktobra iaplačati svojih uradnikov. — Praški nadškof dr. Ciril Stojan je umrl. R. i. p. — V Poruhrju je prišlo tudi do krvavih izgrediv. — V Avstriji se izvršijo državnozbornske volitve 21. oktobra. O predpripravi in o razpoloženju strank poročamo.

Dopisi.

Mariborski Orel kot kulturnovzgojni činitelj ob meji slavi v dneh 6. in 7. okt. svojo 15-letnico z obširnimi programom. Ob tej priliki se blagoslovi tudi novi prapor. Priporočamo našim prijateljem iz Prelekijske, da se tega slavlja udeležijo v kar najlepšem številu ter tako dajo Mariborskemu Orlu, pod čigar okriljem se je vzgojila cela vrsta pokojnih in še živčih narodnih delavcev in boriteljev — svoje skromno priznanje. Mariborska „Straža“

izide ob tej priliki v slavnostni obliki. — Pridite!

Cenjenim naročnikom, ki že celo leto dolgujejo naročnino smo deloma z današnjo številko in bomo deloma prihodnjič priložili položnice v svrhu poravnave zaostale naročnine. Kdor iste ne poravnava, mu list ustavimo ker nikakor ne gre, da bi ga pošiljali zastoj. Mi ne dobimo podpore iz strankinega fonda ali od kakega bogatega strica in smo zato navezani na sami sebe in na naročnike. Malenkost, katero date za časopis celoletno — zapije marsikdo v par urah. Širite „Mursko Stražo“ in ji pridobite novih naročnikov! Vsak zvest čitatelj naj pridobi vsaj enega. Do konca leta znaša naročnina le malenkost 10 Din.

Ljutomer. Obdarovanje zvestih poslov. Zveza kmet. podružnic je dne 9. sept. priredila v Ljutomeru v hotelu Triglav po občnem zboru ljutomerske kmet. podružnice slavnostno obdarovanje dolgoletnih pridnih in zvestih poslov, viničarjev itd. torej že tretje v tem času. Slavnost je bila nad vse pričakovane lepa, tako rekoč nepozabna. Obdarovanih in pogostenih je bilo 60 pridnih viničarjev in poslov tako, da je bila dvorana polna. Zvezni predsednik Nemec pozdravi navzoče gg. zastopnika okr. glavarja dr. Mlinarja, nač. okr. zastopa Jak. Rajha, člane kmet. podružnice in vse slavljence. Slavnostni govor sta imela gg. živinonadzdravnika Škof in nač. Rajh. Lepo je pozdravil tudi slavljence g. dr. Mlinar. Nato je sledilo obdarovanje. Vsak slavljencec je sprejel darilo kmet. podružnice in tudi nekateri darilo gospodarja. Deklice so pa je okinčale z lepimi šopki. Razdelilo se je 15.000 kron. Obed, ki je obdarovanju sledil, je stal 7400 kron. Vino pa so darovali občina trga Ljutomer in drugi pridni gospodarji. Da se je zamoglo vse tako lepo izvršiti pa gre prva zasluga delavni kmet. podružnici Ljutomerski posebno njenemu načelniku Roškarju, tajniku živinozdrav. Škofu in blag. Deoku. Kmet. podr. Ljutomerska je prispevala 15300 K, okr. zastop 800 K, zveza kmet. podr. 300 K in gospodarji 6000 K. Bil je srečen dan. To smo občutili mi in slavljenci. Zato priskrben hvala vsem darovalcem, ki so k slavnosti pripomogli.

Mala Nedelja. Narodno kulturno društvo priredi v nedeljo 14. oktobra v Društvenem domu pri Mali Nedelji vinski trgatve združeno s plesnim venčkom. Začetek ob 5. uri popoldne. K obilni udeležbi vse vlijudno vabi odbor. — Smo radovedni, koliko jih bo topot „zdraganih“. S tem se namreč pri nas širi takozvana narodna kultura!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo vabi na lepo igro „Cvetina Borograjska“ v 7 dejanjih, ki jo uprizori v nedeljo dne 7. oktobra po večernici pri Repenškem. Pridite mnogoštevilno. Vstopnina je razvidna iz lepakov. — (NB. Šentjurčani oz. Jurjevčani se nekam slabo oglašate v „Murski Straži“, tako da vzbujate znano mnenje o začetku zimskega spanja. Upamo, da je notranje društveno delo bolj živahno, kakor pa vaši silno, silno redki dopisi. Pozdrave! — Uredništvo).

Sv. Jurij ob Ščavnici. K zadnji uri si je sviral 40-letni muzikant Jurij Muhič iz Drakovca. Imenovan je bil povodom veselice gas. društva v Okoslavcih dne 30. septembra pri godbi ter še ves čas zdrav godel pri gostih. Naenkraj

Kolečka Ivanovič:

Mrak.

(Novela.)

(Nadaljevanje.)

— Zdravo Verica, nisem še mislila, da si že tu.

— Že pol ure sem tu. Gospod Rastko veste kaj je novega?

— Ne!

— Danes so aretirali skrito teroristično družbo.

— Kedaj? Kdo je zraven?

— Dijaki, gimnazijcev je doslej aretiranih osem, iz našega razreda šest; videla sem, ko so jih gnali, nekateri ljudje so jih pomilovali, drugi pa zasmehovali. Vsi so šli ponosno; bombe so nesli.

— Kdo, dijaki?

— Ne, stražniki, ti, to je dijaki so osnovali atentat na ministra D.

— Pa ne veste, kako so jih dobili?

— Izdala jih je Govoričeva.

— Toraj tudi ta denuncijanka, odpadnica.

— Rastko, glej, povej mi iskreno, čisto iskreno. Ti nisi bil zraven, kaj ne, da nisi bil? Če bi tebe aretirali...

— Jaz? Pusti ti, kaj bi storila če me zaprejo?

— Ne, saj te ne bodo.

— Zinka, jaz se bojim za g. Aleksandrova.

— Ni se treba Verice.

Rastko je v tem že odšel v kabino ter se pričel slačiti. Pred očmi mu je stala vedno razkrita zarota in Olja, katero je naenkrat zasovražil. In slačil se je počasi, da je minilo najmanj deset minut, preden je prišel v kopalni obleki iz kabine. Zunaj je stala tudi Zinka že preoblečena, Verica pa je ravnokar skočila v vodo in plavala po reki navzdol. Kmalu nato sta šla v vodo tudi Zinka in Rastko in veselo sta se igrala ter se lovila v nji.

Toda vkljub temu, da je bil Rastko navidezno vesel, mu je bilo vendarle na očeh brati nekaj nenavadnega, kar ga je globoko v srcu tiščalo. Radi tega ga je tudi Vera vprašala, če je mogoče bolan, na to pa ni dal odgovora, Zinka pa je bila mnenja, da mu je žal tovarišev, katere je zadela tako kruta usoda.

In nekaj časa so molčali ter sedeli na zgočem solcu. Rastko je trudno naslanjalo glavo na roke, premišljeval in gledal v valove. Čez nekaj časa pa je prijel Zinko za roke, se pritegnil bližje k nji in jo tiho vprašal:

— Zinka, Zinočka, kaj ne ti bi ne mogla kaj takega storiti? Proklinjam Olenko! Vrag jo vzami!

— Rastko, ne govori tako, radi mene! Ko si jezen, si tako tuj, nič nisi sebi podoben, nekako čuden, grd — no to ravno ne — toda... glej sedaj si tako lep in jaz — jaz te ljubim...

— Zinočka, dobra — sladka.

In rahlo ji je položil okoli vrata roko ter

poljubljal. Verica pa ju je z solzami na očeh gledala.

— Zinka, tebi je tako zelo lepo, mene pa nikdo ne ljubi.

— Tudi tebe ljubijo, še te ni nikdo ljubil?

— Nekdaj dolgo me je ljubil gospod Rastko.

— Res?

— Da, takrat še tebe Zinka nisem poznal.

In Zinka je bila na videz potolažena, toda v srcu jo je nekaj zbolelo, nekaj čudnega, česar še doslej ni čutila; hotela je, da bi Rastko ljubil samo njo, vedno samo njo, tudi tedaj, ko je še ni poznal.

— Rastko, kdo ti je danes pisal? Veš, tisto pismo, ki je pomotoma prišlo k nam.

To je Rastko že dolgo pričakoval in si izmišljeval razne stvari, ki bi jih povedal mesto istine, toda tedaj naenkrat ni znal odgovora, vse je pozabil bil je kot nem.

— Kdo Rastko?

— Ah nikdo! Ona izdajica.

— Ona-a? In pisala je?

— Sem namerava priti.

— Vi ste po mojem mnenju značaj, je gotovo ne pogledate?

— Ne, nikoli ne! Ona je gnusna - ostudna, blatna br-r-r - nikoli ne. — Sedaj pa grem domov. Par ur sem že tu, moram iti.

— Tudi jaz grem, ti Verica tudi?

— Grem, malo še posedim v parku.

(Dalje prihodnjič.)

v tihne njegov „bombardon“ še ko ga je njegov tovariš ruknil v rebra naj ne spi med godbo, se je Muhič naslonil na mizo in zaspal za vselej. Res lahka smrt. N. v m. p.

Veržej. Pri nas je bilo dne 27. septembra predpoldne vlomljeno v hišo posestnika Ivana Šonaja. Zločinec je odnesel nove moške ševro čevlje, zlato žensko urico, usnje, podplate itd. Zvečer istega dne je pa bilo vlomljeno v zadruzi v stanovanje trgovca Lorbeka in odnešeno 28 tisoč kron in razno perilo. Sumi se, da je oba vlomna izvršil prejšnji Šonajev hlapec, 19-letni Janko Šegula iz Logarovc, ki je v spomladi tl. že enkrat okradel svojega gospodarja ter bil radi te tatvine zaprt, a sedaj amnestiran. — Pri Šonaju ukradena urica ima na pokrovu graviran monogram M. K., iz zadruge odnešeno perilo pa ima monogram M. N. Svari se pred nakupom ukradenih stvari. Orožništvo ga pridno zasleduje.

Kapela. Minulo nedeljo smo imeli tukaj kratko predavanje o vinarstvu in kletarstvu, ki je povsem za današnje vinsko krizo bilo primerno in podučno. Grajati imamo samo to, da se je izbral premal prostor za tako velevažno predavanje povsem pri toliki udeležbi vinogradnikov (20!) Smo pač bogati Prleki, vse gorice župnije Kapelske lastnina samo dvajsetih posestnikov ni malenkost (pazite, da agrarni urad ne izve za vašo veleposestva), medtem, ko so bile gostilne polne pivcev — se vidi da je vino Prijetneje imeti v kozarcu, kot samo v besedi. To v pouk vsem neudeležencem, drugič pa na svidenje! — Sosedje Jurjevčani so baje zopet srečni; te dni se je otvoril zopet gospodinjski tečaj za dekleta, katerega prisrčno pozdravljamo, vidi se, kako Prlekija skrbi za dober gospodinjski naraščaj, opuščajo in zanemarjajo pa isto stopnjo, ki je najvažnejša. Ako hoče umna gospodinja v čem napredovati ali ne potrebuje denarja pri okusnem obedu, ne potrebuje raznih poljskih pridelkov, od kod jih pa dobiti — ali morda od pijanca — gospodarja, zato je treba tudi fante mlajše, nove gospodarje pripraviti za novi stan in do prepričanja, da praktično in umno obdelovanje zemlje več koristi kot ves trud in znoj napačnega gospodarstva. Povdarjam, da smo potrebni poduka v gospodarskih panogah, tudi manj „muzik“, bi preletal naš fant, manj „aufbiks“ bi slišali po cestah — če bi zvečer — nedeljski popoldan (v zimi) imel skrb za napredek svojega trudapolnega stanu. Vem da bodo ostale te vrste kot bob ob steno, voljo našo in željo sem pokazal, činitelji zganite se!

Ukradena je bila v osebnem vlaku proga Maribor—Zagreb dne 23. septembra zvečer delavska knjižica z jednim 100 Din bankovcem in nekaj drobiža, izdana od občine Grabonoš, okraj Ljutomer, Martinu Hrašovec, podvorniku Hrvatske Eskomptne Banke, Ilica br. 3 v Zagrebu. Ako se kdo hoče s to knjigo izkazati naj se ga javi na pristojnem mestu.

Tedenske novice

Osebna vest. V pokoj je stopil g. Fran Menhart podinspektor finančne kontrole v Gor. Radgoni. Deloval je vestno in neutrudljivo nad 44 let in je bil vedno, tudi za časa Avstrije, odločen narodnjak. V vseh narodnih krogih zelo priljubljenemu in spoštovanemu gospodu želimo, da bi še mnogo let mirno in srečno užival prezasluzeni pokoj.

Kralj kupuje grad Mokrice? Zagrebški listi poročajo, da namerava kralj

kupiti grad Mokrice na Dolenjskem, ki je eden najlepših v celi Sloveniji.

Krst prestolonaslednika. Prestolonaslednik bo krščen 14. oktobra in takoj drugi dan se vrši poroka princa Pavla z grško princeso Olgo. Tem rodbinskim svečanostim bodo prisostvovali rumunski kraljevski par, rumunski prestolonaslednik s soprogo, grški kraljevski par, vojvoda od Yorka in rumunska princesa Ileana.

Izvoz vina v Švico. Med našo in švicarsko vlado se vrše pogajanja za izvoz našega vina v Švico. Kakor se čuje, bi se za izkupiček vina nakupila švicarska živina, v prvi vrsti simentalско pleme. Švicarska vlada je pripravljena, da odpremi živinske transporte brezplačno do švicarske meje in bi tudi dovolila v svrhu znižanja cen znatne subvencije. O načinu prodaje vina se pogajanja še vrše. Sodijo, da se v slučaju izvedbe te akcije naša vinska kriza znatno olajša in da se bo mogla pospeševati tudi živinoreja v naši državi.

Finančna kontrola, sprejem novincev. V finančni kontroli je popolniti večje število pripraviških mest. Prošnje, ki morajo biti svojeručno spisane in kolkovane z kolekom za 3 Din, je naslovljati na Oblastni inspektorat finančne kontrole v Ljubljani. Prošnjam je priložiti: 1. nprstveno spričevalo pristojnega županstva. 2. Izpričevalo državnega zdravnika. 3. Krstni list. 4. Šolsko izpričevalo. 5. Vojaško listino. Prilogi 1 in 2 morata biti najnovjšega datuma, kolkovani po 10 Din, 3 pa 2 Din. Originalno ljudsko-šolsko izpričevalo in vojaška lista sta kolka prosta. Ustmena navodila prejmejo prosilci, ki ne smejo biti mlajši nego 18, a ne starejši kakor 35 let, pri vsakem oddelku finančne kontrole.

Nuna z doktorskim naslovom. Na lvovskem vseučilišču je bila pred dnevi promovirana za doktorico filozofije nuna s. Cecilija Labinska. Izpite za doktorat je izvršila z izvrstnim uspehom ter bo nameščena kot učiteljica na neki samostanski šoli. Kolikor je znano, je to prva nuna, ki je dosegla doktorski klobuk.

Prošnje za uvoz sladkorja za pravo vina je ministrstvo poljoprivrede odbilo iz razloga, da ne kaže podpirati ponarejeno vinsko produkcijo v času, ko vlada v državi vinska kriza.

Raje v smrt, kakor pa gladovati. Tako sta si mislila finančni paznik F. Prohazka v Mariboru in železničar F. Skopec. Nista se mogla preživljati. Izbrala sta si smrt. Prohazka se je obesil, Skopec pa si je z britvijo prerezal vrat. Da, beda je ponekod danes hujša, nego je bila svojčas. Ko bi gospodje pri vladi pa drugi odločilni moške imeli več srca za siromake, bi bilo boljše. Pa vsak le preveč na sebe gleda.

Tobak in cigaretni papir, bodo podražili v kratkem.

Še kakih 15.000 vojni ujetnikov (zgrabljenih) je v Rusiji. Tudi iz Prekmurja jih je tam precej. Mnogi pa seve sploh več ne pridejo domov, ker so se v Rusiji udomačili.

POČU

dovito nizkih cenah
kupite letos

volneno blago

za ženske in sukno za
moške obleke, kakor
tudi vso drugo manu-
fakturno robo v vele-
trgovini R. Stermecki,

Celje. Trgovci engros-cene. Radi splošnega pomanjkanja denarja treba povsod štediti ter je dolžnost vsakega, da se pelje v Celje in poskusi enkrat kupiti v veletrgovini

R. Stermecki.

Posestvo

s tremi orali takoj **na prodaj** z senom in bratvo vred. Natančnejša pojasnila daje posestnik **Franc Roškar, Aženski vrh.** Police pri Gornji Radgoni.

Lepo posestvo

ob glavni cesti, 1/4 ure od mesta Radgone, približno 5 oralov zemlje, vse pri hiši, lepa hiša z gospodarskim poslopjem je takoj naprodaj. Več se izve v upravištvu Murske Straže.

Toliko jajc
mi znesejo moje
kokoši, da je
veselje. Najrajši
jih prodam

RATNIK-u

v GORNJI RADGONI

SPODNJI GRIS štev. 12

kateri plača po najvišjih
dnevni cenah.

Kupuje tudi surovo maslo
(Butter) po najvišji dnevni ceni

Slavenska banka d. d., Zagreb

PODRUŽNICA GORNJA RADGONA

Delniška glavnica 50,000.000 Din a rezerve preko 12,500.000 Din

Vloge čez 125,000.000 Din

Podružnice: Beograd, Bjelovar, Brod n./S., Celje, Dubrovnik, Kranj, Ljubljana, Maribor, M. Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šibenik, Vršac, Wien. **Ekspoziture:** Jesnice, Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka.

Agencije: Buenos-Aires, Rosario de Santa Fe.

Afilijacije: Slovenska banka, Ljubljana. — Jugosl. Industrijska banka d. d., Split. — Balkan Bank r. t. Budapest, Vaczi utca 35.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

HRANILNICA IN POSOJILNICA V RADINCIH

r. z. z. n. z.

obrestuje vloge po najvišji obrestni meri || daje raznovrstna posojila in izplačuje dvige brez odpovedi.

račun ček. urada št. 12.168.

Posojilnica v Gornji Radgoni

zviša s 1. oktobrom 1923

obrestne mere za hranilne vloge na

6 %

Vloge na odpovedni rok pa

7 %

Vlagajte!

Štedite!

Uradije vsaki dan razun nedelje in praznikov predpoldan!

Počne Imam

izredno močne s furami in brez fure prodaja najceneje
J. Postružnik, klobučar
Sv. Jurij ob Ščavnici.

3 dobroohranjene sode, kate-
tere zamenjam za vino. 1
sod drži 12 hl, 2 soda po
30 hl je skupaj 72 hl.
Pismene dopise na Janko Kosi
trg. Javornik Gorenško.

Sodi

za vino vedno v zalogi
pri **FRAN REPIČ**,
Ljubljana, Trnovo.

Posestvo

s 3 orali, nekaj vinograda, njiv in sado-
nosnika se prodaja. Cena in naslov se izve
pri upravnistvu „M. Straže“.

Proda se popolnoma novo kolo

znamke „Kosmos“ ter malo rabljeno kolo
znamke „Puch“ po zelo ugodni ceni. Isto-
tam se prodaja dobroohranjen D. K. W. mo-
tor po zelo ugodni ceni. Kje pove uprava
„M. Straže“.

Licitacija

Dne 6. oktobra 1923. točno ob 16. uri se
vrši pri tukajšnji carinarni licitacija za-
plenjenih 237 komadov židanih ženskih
rut (robcev) in 63 in pol metra židanega
manufakturnega blaga. Iz pisarne carinar-
nice Gornja Radgona št. 2955.

Večje množine novih in rabljenih

vinskih sodov

po 300—900 litrov, kakor tudi malo rab-
ljeni **koleseli** prodaja po nizki ceni tvrdka
Bratje Straschek, Radgona (mesto).

Prodajam čisto novi, še le dva meseca
vporabljeni

4½ PS. Bencin-Benzol-motor

ležeči — 450 tur, tip LB. 5½ kompletno.
Vprašati pri Karlu Sterman, hoteljir v
Ljutomeru.

Perfektna kuharica

je potrebna k eni dobri ugledni rodbini v
Osijeku. Nastop takoj. Obširne ponudbe
poslati na **Publicitas d. d. Osijek** Lon-
čarska 7 sob. št. 460.

Posestvo

se takoj prodaja. Meri 15 oralov. So njive, trav-
niki, gozd, sadonosnik in vinograd, vse na lepi
legi. Zraven je lepa preša, mlatilni stroj, klet,
novi hlevi in gospodarsko poslopje. Vpraša se
pri upravnistvu „Murske Straže“.

Nove vinske sode

od 25—700 l, prvovrstna izdeljava, vsako
količino takoj po ceni od Din 176 od hl
naprej.

Skladiščne sode

od 20—50 hl z vrati in patentno zavoro,
za ceno po Din 236.—, od hl naprej —
franko tovarna — ponuja

Zagrebačka tvornica bačava d. d. Zagreb.

Telefon
436Telefon
436

TOVARNA KANDITOV
FR. ROZMAN

Maribor, Aleksandrova c. 57
priporoča

vse vrste kanditov

(bonbone) po najnižjih brezkonkurenčnih tovarn. cenah!

Zahtevajte cenike!

Pozor!

Najcenejše!

Pozor!

NAZNANILO!

Naznanjam cenj. občinstvu v G. Radgoni in okolici, da sem
**odprl novo trgovino z manufakturnim bla-
gom v Gor. Radgoni v hiši g. Kaufmanna**
tik g. Korošca. — Nudim najceneje in najboljše blago
v vseh strokah, kakor za moške in ženske obleke, sukno,
hlačevino, vseh vrst barhentov, belo, pisano in rujavo
platno, vseh vrst drukov, koc, odej, robcev, zašitih srajc,
spodnjih in zgornjih hlač, predpasnikov itd. Se priporočam
vsakemu, da enkrat poskusi kupiti in se bode prepričal,
da zmiraj kupi najboljše in najceneje v trgovini **Ivan**
Bračko, Gor. Radgona ali pa pri **Kapeli** v moji
podružnici, ki bom jo vodil ravno po istih cenah. — V
lastnem interesu se vsakemu priporoča trgovina

Ivan Bračko, Gornja Radgona, podruž. pri Kapeli

NAZNANILO!

Naznanjam cenj. občinstvu iz Gornje Radgone in
okolice, da sem se preselil z mojo trgovino s
kleparskimi izdelki in kolesarskimi potrebščinami
s 30. septembrom 1923 od Kaufmann-a v mojo novo
hišo v Gornji Radgoni tik kavarne Čirič. — Mojo
zalogo sem zdatno povečal, ravnotako sem mojo
kleparsko in ključavničarsko delavnico opremil z
modernimi stroji in sem v stanu, vsem zahtevam
cenj. občinstva zadostiti ter se priporočam
s spoštovanjem

BENJAMIN DIBELČAR

kleparstvo in ključavničarstvo v GORNJI RADGONI